

Miljöalmanackan 2025

SUNNE + TORSBY + HAGFORS + MUNKFORS

Almanackan innehåller bl. a. tips och information om hur du sorterar ditt avfall, var du slänger avfallet och öppettider på våra återvinningscentraler. Foto: Nina Öjefelt, Munkfors.

Till återvinningsstationen

Glasförpackningar (flaskor och burkar)

Kom ihåg att dela upp i färgat och ofärgat glas. Porslin, keramik, glödlampor och returflaskor räknas EJ som glas och skall sorteras för sig.

Metallförpackningar

Förpackningar av aluminium och plåt, till exempel konservburkar, kapsyler och aluminiumfolie.

Pappersförpackningar

Pasta-, mjölk- och juicepaket, pappersbärkassar, toarullar och wellpapplådor. Platta till och vik ihop. Kuvert är EJ en pappersförpackning och läggs i restavfallet.

Plastförpackningar

Mjuka och hårda plastförpackningar, tömda och dropptorra. Till exempel flaskor, burkar, små hinkar och dunkar, plastpåsar, tuber, chipspåsar och frigolit.

Tidningar

Dags- och veckotidningar, kataloger, tidsskrifter, reklamblad och broschyrer. Ta bort all plast innan de läggs i behållaren.

Bilder: Avfall Sverige
Källa: www.ftiab.se

Till återvinningscentralen

Batterier

Små batterier kan läggas i batteriholkar på återvinningsstationerna eller lämnas in till återförsäljare. Inbyggda batterier räknas som elavfall.

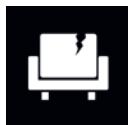
Elavfall

Allt som har eller har haft sladd eller batteri, och glödlampor, lysrör och lågenergilampor. I vissa kommuner finns EL-retur i eller i närheten av livsmedelsaffärerna.

Farligt avfall

Lösningsmedel, färg- och lackrester, spillolja, bekämpningsmedel och kvicksilvertermometer.

Grovavfall

Hushållsavfall som är tungt, skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.

Trädgårdsavfall

Ris, buskar, äpplen, gräs och löv. Allt detta kan du även kompostera i en egen kompost på tomten.

Till apoteket

Mediciner

Lämnar du till apoteket i en genomskinlig påse så att innehållet är väl synligt.

Detta händer och varför

Renhållningen står inför flera stora förändringar och SuToHaMu-kommunerna samarbetar för att möta de nya kraven. I den här almanackan får du en översikt över vad som hänt och kommer att hända inom avfallshantering – från nya sorteringsregler till smartare insamlingsmetoder – och hur dessa förändringar påverkar miljön och vår vardag.

Från metalltunnor till miljövänliga lösningar

Förr såg sophämtningen annorlunda ut. Man använde metalltunnor som avfallshanterarna fick lyfta för hand upp till sopbilarna. Idag gäller kärll på hjul, och arbetsmiljön har förbättrats avsevärt. Nu handlar det om att göra avfallshanteringen så miljövänlig som möjligt.

Förpackningar av plast, glas och metall har vi länge sorterat, men nu kommer krav på att matavfall och andra typer av avfall också ska sorteras ut. Från 2024 måste alla sortera sitt matavfall – en förändring som ska minska mängden som går till förbränning och istället omvandlas till biogas eller kompost.

Stora förändringar för förpackningsavfall

Vi står inför stora förändringar när det gäller förpackningsavfall. Idag lämnar vi våra förpackningar vid återvinningsstationer, men från 2027 ska kommunen hämta dem direkt vid fastigheten. Detta ska göra det

enklare för oss att sortera rätt och se till att mer material återvinns. Dessutom blir det från 2025 obligatoriskt att sortera ut textilier, som gamla kläder och lakan, så att de kan återvinnas istället för att brännas.

Varför dessa förändringar?

Det handlar om att minska vår påverkan på miljön. Genom att sortera mer kan vi återanvända material och minska behovet av nya råvaror, vilket sparar energi och naturresurser. Dessutom minskar det mängden avfall som måste förbrännas eller deponeras.

En renare och hållbar framtid

Den här almanackan ger en överblick över vad som är på gång inom avfallshantering och hur dessa förändringar påverkar oss. Målet är att skapa en renare och mer hållbar framtid – för vår miljö, våra samhällen och kommande generationer.

Visste du att...

- Ett enda bananskal kan bli tillräckligt med biogas för att köra en personbil nästan 300 meter.
- När vi sorterar rätt kan en återvunnen plast-flaska användas för att tillverka fleeceplagg. Det betyder att din gamla vattenflaska kanske blir en del av någon annans vinterjacka nästa år.
- Efter att kommunerna infört tvåfackstömning av slam (där slammet separeras från vattnet) har vi minskat transporten av vatten, vilket sparar både tid och miljö.
- Sverige är ett av de länder som är bäst på att återvinna i hela världen. Över 99% av allt hushållsavfall tas om hand på ett miljövänligt sätt. Mindre än 1% går till deponi.
- Polluter Pays-principen betyder att den som tillverkar en förpackning är ansvarig för att se till att den återvinns. Så varje gång du sorterar dina förpackningar rätt, hjälper du till att hålla tillverkarna ansvariga.

Januari 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.1	30	31	1 	2 Svea	3 Alfred, Alfrida	4 Rut	5 Hanna, Hannele
v.2	6 Kasper, Melker, Baltsar Trettondedag jul	7 August, Augusta	8 Erland	9 Gunnar, Gunder	10 Sigurd, Sigbritt	11 Jan, Jannike	12 Frideborg, Fridolf
v.3	13 Knut Tjugondedag jul	14 Felix, Felicia	15 Laura, Lorentz	16 Hjalmar, Helmer	17 Anton, Tony	18 Hilda, Hildur	19 Henrik
v.4	20 Fabian, Sebastian	21 Agnes, Agneta	22 Vincent, Viktor	23 Frej, Freja	24 Erika	25 Paul, Pål	26 Bodil, Boel
v.5	27 Göte, Göta	28 Karl, Karla Konungens namnsdag	29 Diana	30 Gunilla, Gunhild	31 Ivar, Joar	1	2

Foto: Matilda Nilsson

Foto: Elsa Backlund

Foto: Katarina Vidfelt

Textil ska återvinnas

Från och med 2025 införs ett nytt sorteringskrav som gör det obligatoriskt att sortera ut textilier för återvinning. Det innebär att kläder, gardiner, lakan och andra textilier inte längre ska slängas i containern för brännbart, utan istället samlas in för återvinning enligt kommunens anvisningar. Kommunerna får

ansvar för att hantera insamlingen, och målet är att minska mängden textilavfall som går till förbränning. Genom att återvinna textilier kan vi spara resurser och bidra till en mer hållbar framtid. Läs mer om hur du påverkas och vad du behöver göra på Naturvårdsverkets webbplats, naturvardsverket.se

Anteckningar

Foto: Jenny Fridberg

Foto: Jenny Olofsson

Februari 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.5	27	28	29	30	31	1 Max, Maximilian	2 Kyndelsmässodagen
v.6	3 Disa, Hjördis	4 Ansgar, Anselm	5 Agata, Agda	6 Dorotea, Doris	7 Rikard, Dick	8 Berta, Bert	9 Fanny, Franciska
v.7	10 Iris	11 Yngve, Inge	12 Evelina, Evy	13 Agne, Ove	14 Valentin Alla hjärtans dag	15 Sigfrid	16 Julia, Julius
v.8	17 Alexandra, Sandra	18 Frida, Fritiof	19 Gabriella, Ella	20 Vivianne	21 Hilding	22 Pia	23 Torsten, Torun
v.9	24 Mattias, Mats	25 Sigvard, Sivert	26 Torgny, Torkel	27 Lage	28 Maria	1	2

Foto: Anders Dybeck

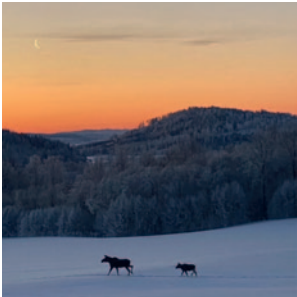

Foto: Elin Nilsson

Foto: Christer Andersson

Förpackningsavfall 2027

När vi blickar framåt ser vi nationella beslut om ökad sortering på flera typer av avfall. Det krav som kommer påverka den generella sophämtningen mest är att förpackningsavfall, från och med den 1 januari 2027, ska hämtas av kommunen vid fastigheterna på ungefär samma sätt som mat- och restavfall

hämtas idag. Med fastighetsnära insamling av förpackningar underlättas korrekt sortering, vilket minskar nedskräpning och ökar mängden förpackningar som lämnas till materialåtervinning istället för att hamna i restavfallet. Det ökar också andelen återvunnen plast i förpackningar.

Anteckningar

Foto: Eva Lindh

Gräsmark. Foto: Helen Ednarsson

Mars 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.9	24	25	26	27	28	1 Albin, Elvira	2 Ernst, Erna Fastlagssöndagen
v.10	3 Gunborg, Gunvor	4 Adrian, Adriana	5 Tora, Tove Askonsdagen	6 Ebba, Ebbe	7 Camilla	8 Siv Internationella kvinnodagen	9 Torbjörn, Torleif
v.11	10 Edla, Ada	11 Edvin, Egon	12 Viktoria Kronprinsessans namnsdag	13 Greger	14 Matilda, Maud	15 Kristoffer, Christel	16 Herbert, Gilbert
v.12	17 Gertrud	18 Edvard, Edmund	19 Josef, Josefina	20 Joakim, Kim Vårdagjämning	21 Bengt	22 Kennet, Kent	23 Gerda, Gerd Jungfru Marie bebdelsedag
v.13	24 Gabriel, Rafael	25	26 Emanuel	27 Rudolf, Ralf	28 Malkolm, Morgan	29 Jonas, Jens	30 Holger, Holmfrid Sommartid börjar, +1h
v.14	31 Ester	1	2	3	4	5	6

Foto: Elisabeth Swensån

Foto: Johanna Lindberg

Foto: Anders Freeman

Foto: Ann-Catrin Sätterkvist

Återvinningsmål för kommunalt avfall

Sverige har ambitiösa mål för att öka återvinningen av kommunalt avfall, tidigare kallat hushållsavfall. Till år 2025 ska 55% av avfallet återvinnas, och till 2030 höjs målet till 60%.

Senast 2035 är målsättningen att 65 % av allt kommunalt avfall ska återvinnas. Detta är en del av Sveriges arbete för att minska mängden avfall som går till deponi eller förbränning.

Anteckningar

Blåsippor i Lysvik. Foto: Ingrid Larsson

April 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.14	31	1 Harald, Hervor	2 Gudmund, Ingemund	3 Ferdinand, Nanna	4 Marianne, Marlene	5 Irene, Irja	6 Vilhelm, William
v.15	7 Irma, Irmelin	8 Nadja, Tanja	9 Otto, Otilia	10 Ingvar, Ingvor	11 Ulf, Ylva	12 Liv	13 Artur, Douglas Pålsöndagen
v.16	14 Tiburtius	15 Olivia, Oliver	16 Patrik, Patricia	17 Elias, Elis Skärtorsdagen	18 Valdemar, Volmar Långfredagen	19 Olaus, Ola Påskafton	20 Amalia, Amelie, Emelie Påskdagen
v.17	21 Anneli, Annika Annandag påsk	22 Allan, Glenn	23 Georg, Göran	24 Vega	25 Markus	26 Teresia, Terese	27 Engelbrekt
v.18	28 Ture, Tyra	29 Tyko	30 Mariana Valborgsmässoafton Konungens födelsedag	1	2	3	4

Foto: Helen Ednarsson

Foto: Ann-Catrin Sätterkvist

Foto: Carina Burman Frödén

Miljöanpassad slamtömning

Vid en heltömning töms hela brunnen på både vatten och slam, som sedan transporteras till reningsverket. Denna metod kan innebära att slambilen behöver göra flera tömningar för att bli av med det stora vatteninnehållet. I våra kommuner använder vi numera en teknik som kallas tvåfackstömning. Då minskar mängden

onödigt vatten som behöver transporteras, vilket innebär färre turer och minskad miljöpåverkan. Vid tvåfackstömning sugs först ytskiktet/slammet upp i fack 1. Därefter sugs vattnet upp i fack 2. Därefter rengörs brunnen och det sista av slammet sugs upp i fack 1. Till sist hålls vattnet från fack 2 tillbaka i brunnen.

Anteckningar

Foto: Patrick Thompson

Maj 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.18	28	29	30	1 Valborg	2 Filip, Filippa	3 John, Jane	4 Monika, Mona
v.19	5 Gotthard, Erhard	6 Marit, Rita	7 Carina, Carita	8 Åke	9 Reidar, Reidun	10 Esbjörn, Styrbjörn	11 Märta, Märit
v.20	12 Charlotta, Lotta	13 Linnea, Linn	14 Halvard, Halvar	15 Sofia, Sonja	16 Ronald, Ronny	17 Rebecka, Ruben Norges nationaldag	18 Erik
v.21	19 Maj, Majken	20 Karolina, Carola	21 Konstantin, Conny	22 Hemming, Henning	23 Desideria, Desirée	24 Ivan, Vanja	25 Urban Mors dag
v.22	26 Vilhelmina, Vilma	27 Beda, Blenda	28 Ingeborg, Borghild	29 Yvonne, Jeanette Kristi Himmelfärdsdag	30 Vera, Veronika	31 Petronella, Pernilla	1

Foto: Anita Grundström

Foto: Sten-Inge Olsson

Foto: Fredrik Sonnö

Matavfall som biogas

Matavfallet som sorteras ut fraktas till en anläggning där det rötas. Rötning är den vanligaste metoden att behandla matavfall. Vid rötning bildas biogas, som huvudsakligen består av metan och koldioxid. Efter uppgradering, där koldioxid renas bort, kan biogas användas som fordonsbränsle, som råvara inom industrin,

till uppvärmning eller elproduktion. Vid rötning bildas även biogödsel, ett gödningsmedel med rikt näringsinnehåll. I stort sett all biogödsel som produceras i Sverige används på jordbruksmark. En stor andel av biogödseln är också godkänd att användas som gödselmedel i ekologisk produktion.

Anteckningar

Foto: Jessika Andersson

Öjenäs. Foto: Johanna Lindberg

Juni 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.22	26	27	28	29	30	31	1 Gun, Gunnel
v.23	2 Rutger, Roger	3 Ingemar, Gudmar	4 Solbritt, Solveig	5 Bo Danmarks nationaldag	6 🇸🇪 Gustav, Gösta Sveriges Nationaldag	7 Robert, Robin Pingstafton	8 🇸🇪 Eivor, Majvor Pingstdagen
v.24	9 Börje, Birger Annandag Pingst	10 Svante, Boris	11 Bertil, Berthold	12 Eskil	13 Aina, Aino	14 Håkan, Hakon	15 Margit, Margot
v.25	16 Axel, Axelina	17 Torborg, Torvald Islands nationaldag	18 Björn, Bjarne	19 Germund, Görel	20 Linda Midsommarafton	21 🇸🇪 Alf, Alvar Midsommardagen Sommarsolstånd	22 Paulina, Paula
v.26	23 Adolf, Alice	24 Johannes döparens dag	25 David, Salomon	26 Rakel, Lea	27 Selma, Fingal	28 Leo	29 Peter, Petra
v.27	30 Elof, Leif	1	2	3	4	5	6

Avfallshierarkin

Avfall ska tas om hand enligt EU:s avfallshierarki. Den prioriterar i första hand att förebygga att avfall överhuvudtaget uppkommer. Det ska ske genom förbättrade produktions-

metoder men också förändrade konsumtionsmönster. Därefter i prioriteringsordningen kommer återanvändning, materialåtervinning, energiåtervinning och till sist deponering.

Anteckningar

Foto: Gun-Britt Andersson

Foto: Catrin Solberg

Foto: Gun Aronsson

Foto: Sanna Nilsson

Juli 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.27	30	1 Aron, Mirjam	2 Rosa, Rosita	3 Aurora	4 Ulrika, Ulla	5 Laila, Ritva	6 Esaias, Jessika
v.28	7 Klas	8 Kjell	9 Jörgen, Örjan	10 André, Andrea	11 Eleonora, Ellinor	12 Herman, Hermine	13 Joel, Judit
v.29	14 🚩 Folke Kronprinsessans födelsedag	15 Ragnhild, Ragnvald	16 Reinhold, Reine	17 Bruno	18 Fredrik, Fritz	19 Sara	20 Margareta, Greta
v.30	21 Johanna	22 Magdalena, Madeleine	23 Emma	24 Kristina, Kerstin	25 Jakob	26 Jesper	27 Marta
v.31	28 Botvid, Seved	29 Olof	30 Algot	31 Helena, Elin	1	2	3

Foto: Ulla-Stina Axelsson

Foto: Andreas Broqvist

Foto: Anna Johansson

Kunskapen om källsortering ökar

Enligt Avfall Sveriges enkätundersökning 2024 av allmänheten och deras källsortering, ökar kunskapen om källsortering. Bl. a. har kunskapen om de stora vinster som materialåtervinningen innebär för miljön och klimatet gått från 42% till 70%. Det är också miljön som flest anger som skäl till att de sorterar. Tre av

fyra uppger också att de är mycket delaktiga i källsorteringen och ytterligare två av tio att de är ganska delaktiga. 77% tycker att det är lätt att veta hur man ska källsortera förpackningar. 76% känner till att det är en skyldighet att källsortera och lämna sina förpackningar till återvinning, jämfört med 63% 2023.

Anteckningar

Foto: Hege Carling

Augusti 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.31	28	29	30	31	1 Per	2 Karin, Kajsa	3 Tage
v.32	4 Arne, Arnold	5 Ulrik, Alrik	6 Alfons, Inez	7 Dennis, Denise	8 Silvia, Sylvia Drottningens namnsdag	9 Roland	10 Lars
v.33	11 Susanna	12 Klara	13 Kaj	14 Uno	15 Stella, Estelle	16 Brynolf	17 Verner, Valter
v.34	18 Ellen, Lena	19 Magnus, Måns	20 Bernhard, Bernt	21 Jon, Jonna	22 Henrietta, Henrika	23 Signe, Signhild	24 Bartolomeus
v.35	25 Lovisa, Louise	26 Östen	27 Rolf, Raoul	28 Fatima, Leila	29 Hans, Hampus	30 Albert, Albertina	31 Arvid, Vidar

Foto: Katarina Vidfelt

Foto: Julia Thorén

Foto: Stefanie Kuhnert Persson

Krav på avfallssortering blir allt vanligare

Att hantera olika typer av avfall för sig ökar möjligheterna till återvinning och minskar energikrävande hantering. Från och med den 1 januari 2024 måste matavfall sorteras. Kommunerna i SuTo-HaMu anpassar avgifter och tjänster för att följa detta krav. Vi sorterar

även förpackningar av plast, glas, papper och metall. Enligt Polluter Pays-principen ansvarar tillverkare och säljare för att återvinna dem. Därför blandar vi inte förpackningar med andra avfallstyper, som plastleksaker och pärmar.

Anteckningar

Foto: Olivia Ednarsson

September 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.36	1 Sam, Samuel	2 Justus, Justina	3 Alfhild, Alva	4 Gisela	5 Adela, Heidi	6 Lilian, Lilly	7 Kevin, Roy
v.37	8 Alma, Hulda	9 Anita, Annette	10 Tord, Turid	11 Dagny, Helny	12 Åsa, Åslög	13 Sture	14 Ida
v.38	15 Sigrid, Siri	16 Dag, Daga	17 Hildegard, Magnhild	18 Orvar	19 Fredrika	20 Elise, Lisa	21 Matteus
v.39	22 Maurits, Moritz Höstdagjämning	23 Tekla, Tea	24 Gerhard, Gert	25 Tryggve	26 Enar, Einar	27 Dagmar, Rigmor	28 Lennart, Leonard
v.40	29 Mikael, Mikaela	30 Helge	1	2	3	4	5

Foto: Britt-Marie Andersson

Foto: Helen Ednarsson

Foto: Madde Olsson

Återvinningsplatser

På kommunernas bemannade återvinningscentraler (ÅVC) lämnar hushållen själva in sitt grov-avfall, el-avfall och farliga avfall. Det finns runt 600 återvinningscentraler i hela landet och sammantaget får de årligen cirka 26 miljoner besök. Mängden avfall som lämnas till ÅVC har ökat stadigt de senaste åren.

Många kommuner har därför anpassat och moderniserat sina ÅVC. Därför finns det också andra varianter än den klassiska, exempelvis obemannade eller mobila återvinningsstationer. På www.sopor.nu kan du enkelt hitta närmaste ÅVC eller återvinningsstation.

Anteckningar

Foto: Sophia Ednarsson

Gamla bruket Munkfors. Foto: Nina Öjefelt

Oktober 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.40	29	30	1 Ragnar, Ragna	2 Ludvig, Love	3 Evald, Osvald	4 Frans, Frank	5 Bror
v.41	6 Jenny, Jennifer Internationella barndagen	7 Birgitta, Britta	8 Nils	9 Ingrid, Inger	10 Harry, Harriet	11 Erling, Jarl	12 Valfrid, Manfred Tacksägelsedagen
v.42	13 Berit, Birgit	14 Stellan	15 Hedvig, Hillevi	16 Finn	17 Antonia, Toini	18 Lukas	19 Tore, Tor
v.43	20 Sibylla	21 Ursula, Yrsa	22 Marika, Marita	23 Severin, Sören	24 Evert, Eilert FN-dagen	25 Inga, Ingalill	26 Amanda, Rasmus Sommartid slutar, -1h
v.44	27 Sabina	28 Simon, Simone	29 Viola	30 Elsa, Isabella	31 Edit, Edgar	1	2

Foto: Lena Grindbo

Foto: Ann-Marie Benaoun

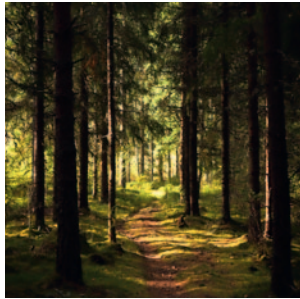

Foto: Fredrik Sonnö

Tips på hur du minskar ditt avfall

Varje år genererar varje person i Sverige cirka 466 kg avfall, vilket tillsammans blir ett enormt sopberg när vi räknar ihop alla invånare. För att minska avfallet måste vi samarbeta och bli mer medvetna om våra konsumtionsvanor och hur vi hanterar avfall. Det kan du göra genom att till exempel säga nej till pappersreklam,

minska matsvinnet, välja begagnade leksaker till barnen och använda flergångslådor till lunchen. Att behålla din mobil en extra tid kan också göra stor skillnad. Små förändringar i vår vardag kan tillsammans leda till betydande minskningar av avfall. Fler tips och hittar du på www.sopor.nu.

Anteckningar

Foto: Maria Hermansson

Sjön Velen. Foto: Anders Freeman

November 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.44	27	28	29	30	31	1 Alla Helgons dag	2 Tobias
v.45	3 Hubert, Hugo	4 Sverker	5 Eugen, Eugenia	6 Gustav Adolf Gustav Adolfsdagen	7 Ingegerd, Ingela	8 Vendela	9 Teodor, Teodora Fars dag
v.46	10 Martin, Martina	11 Mårten	12 Konrad, Kurt	13 Kristian, Krister	14 Emil, Emilia	15 Leopold	16 Vibeke, Viveka
v.47	17 Naemi, Naima	18 Lillemor, Moa	19 Elisabet, Lisbeth	20 Pontus, Marina	21 Helga, Olga	22 Cecilia, Sissela	23 Klemens
v.48	24 Gudrun, Rune	25 Katarina, Katja	26 Linus	27 Astrid, Asta	28 Malte	29 Sune	30 Anders, Andreas 1:a advent

Foto: Matilda Nilsson

Foto: Josefin Hallgren

Foto: Magdalena Herr

Snabbfakta VA-systemet

Avloppsvattnet från husen pumpas i långa ledningar under marken fram till reningsverket. Ledningarna kan hantera kiss, bajs och toapapper, inget annat ska spolas ner i avloppet. Innan vattnet i ledningarna får släppas ut igen måste det renas. Till vår hjälp har vi stora silar, kemikalier, bakterier och

sandfilter. När vattnet är rent släpps det ut i vattendrag, sjöar och hav. I reningsprocessen bildas slam. Detta rötas i Sunne och Hagfors. Under rötningsprocessen bildas gas som används till bl. a. uppvärmning. Efter rötningen används slammet som gödsel eller anläggningsjord.

Anteckningar

Foto: Elisabeth Swensån

Källmon. Foto: Jan-Erik Hermansson

December 2025

	MÅNDAG	TISDAG	ONSDAG	TORSDAG	FREDAG	LÖRDAG	SÖNDAG
v.49	1 Oskar, Ossian	2 Beata, Beatrice	3 Lydia	4 Barbara, Barbro	5 Sven	6 Nikolaus, Niklas Finlands nationaldag	7 Angela, Angelika 2:a advent
v.50	8 Virginia	9 Anna	10 🗓️ Malin, Malena Nobeldagen	11 Daniel, Daniela	12 Alexander, Alexis	13 Lucia Luciadagen	14 Sten, Sixten 3:e advent
v.51	15 Gottfrid	16 Assar	17 Stig	18 Abraham	19 Isak	20 Israel, Moses	21 Tomas 4:e advent Vintersolståndet
v.52	22 Natanael, Jonatan	23 🗓️ Adam Drottningens födelsedag	24 Eva Julafton	25 🗓️ Juldagen	26 Stefan, Staffan Annandag Jul	27 Johannes, Johan	28 Benjamin Värnlösa barns dag
v.1	29 Natalia, Natalie	30 Abel, Set	31 Sylvester Nyårsafton	1	2	3	4

Foto: Nina Öjefelt

Foto: Fredrik Sonnö

Foto: Eva Lindh

Vår gemensamma avfallsplan

Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner jobbar gemensamt med avfallsfrågor. Den nuvarande avfallsplanen, som sträcker sig mellan 2022-2030, är kopplad till andra mål och planer såsom Globala målen i Agenda 2030 samt nationella och regionala mål. Syftet med avfallsplanen är

att sammanfatta kommunernas planerade åtgärder för att minska avfallsets mängd och farlighet, att redogöra för att rätt avfall går till rätt omhändertagande och att undvika onödiga fördyringar för kommuninvånarna. Läs mer om avfallsplanen på din kommuns hemsida.

Anteckningar

Foto: Carina Burman Frödén

Hjälp oss att få ett renare vatten

Uppströmsarbete

Den långsiktig hållbara lösningen är att arbeta förebyggande och minska användningen av miljögifter i samhället. På avloppsreningsverken kallar vi det för uppströmsarbete, det vill säga det förebyggande arbete som förhindrar att miljögifter kommer in i avloppssystemen.

Ett effektivt uppströmsarbete förbättrar inte bara arbetsmiljön för de som arbetar med avloppsreningsverk och ledningsnät, utan leder också till att avloppsreningsverkens reningsprocesser skyddas och dess slam blir renare så att det kan användas som gödning.

Miljövänliga tips

- För miljövänligare städning använd mikrofibertrasa (då behöver du inte kemikalier), dosera rengöringsmedlet rätt och använd miljömärkta rengöringsmedel.
- För miljö- och hälsovänligare målning köp miljömärkt färg (undvik färger som innehåller kadmium), håll tillbaka överbliven färg i färgburken, lämna överbliven färg, lacknafta eller använt vatten till återvinningscentralen.
- Tänk på att ett avloppsreningsverk är byggt för att ta hand om det som kommer från oss människor (kiss, bajs och toalettpapper). Spola inte ner hushållspapper tops, bindor, tamponger, tvättlappar, bomull, tuggummi, fimpar, snus, plast, tandtråd, hår och kattsand i toan.

Foto: Matilda Nilsson

Då hämtas ditt mat- och restavfall

NordRen hämtar hushållsavfall i Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner. Vill du veta vilka dagar som ditt avfall hämtas kan du mejla eller ringa till kundtjänst och få ett hämtningsschema.

Kundtjänst

Sunne: tekniskaenheten@sunne.se, 0565-162 02
Torsby: tekniska.avdelningen@torsby.se, 0560-160 64
Hagfors: va-renhallning@hagfors.se, 0563-189 90
Munkfors: ekonomi@munkfors.se, 0563-54 11 49

Vad ska jag slänga i kärlen?

T. ex. dammsugarpåsar, färgade servetter, bindor, blöjor, tops, plåster, snus, fimpar, tuggummi, kuvert, post-it lappar, tejp, suddgummi, presentsnören och plast som inte är en förpackning.

T. ex. matrester, köttben, räkskal och fisk, frukt- och grönsaker, pasta, potatis och ris, ägg och äggskal, kaffe och te (både sump och filter), bröd, kakor, godis och snacks, hushållspapper, ofärgade servetter, vissna blommor och mindre krukväxter.

Öppettider på våra återvinningscentraler

* Gäller lördagar, ** Lunchstängt 12.00 - 13.00

	SUNNE	TORSBY	SYSSLEBÄCK	STÖLLET	HAGFORS	EKSHÄRAD	MUNKFORS
Måndag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	08.00 - 18.00
Tisdag	07.00 - 18.00	07.00 - 18.00	Stängt	14.00 - 19.00	07.30 - 16.00	08.00 - 18.00**	10.00 - 16.00
Onsdag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	14.00 - 19.00	Stängt	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	Stängt
Torsdag	07.00 - 18.00	07.00 - 18.00	Stängt	08.00 - 15.30	07.30 - 18.00	08.00 - 16.00**	08.00 - 18.00
Fredag	07.00 - 16.00	07.00 - 15.30	08.00 - 15.30	Stängt	07.30 - 16.00	Stängt	10.00 - 16.00
Lördag	09.00 - 13.00	09.00 - 13.00	09.00 - 13.00 2:a i månaden*	09.00 - 13.00 3:e i månaden*	09.30 - 14.00	Stängt	09.00 - 13.00
Söndag	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	Stängt	09.30 - 14.00	Stängt
Telefon	0565-162 21	0560-162 31	0560-166 60	0560-166 60	0563-185 00	0563-185 00	072-203 83 16

Vet du inte hur du ska sortera på plats, finns det alltid personal som kan hjälpa dig till rätta. Fråga gärna om du har några funderingar. Återvinningscentralerna har stängt alla helgdagar, förutom Ekshärad som har söndagsöppet. Dessutom är ALLA återvinningscentraler stängda på påsk-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

Vi finns för dig!

Sunne kommun
Växel: 0565 - 160 00
kommun@sunne.se
www.sunne.se

Torsby kommun
Växel: 0560 - 160 00
torsby.kommun@torsby.se
www.torsby.se

Hagfors kommun
Växel: 0563 - 185 00
kommun@hagfors.se
www.hagfors.se

Munkfors kommun
Växel: 0563 - 54 10 00
kommun@munkfors.se
www.munkfors.se

Sorteringsguide

A

Aceton Farligt avfall
Aluminiumburk Pant/Metallförp.
Aluminiumfolie Metallförp.
Ammoniak Farligt avfall
Arbetshandskar Grönt kärl
Armaturer Elektronikavfall
Asbest Farligt avfall
Astmainhalator Apotek
Avfettningsmedel Farligt avfall

B

Bakplåtspapper Grönt kärl
Barometer Farligt avfall
Batterier (små) Batteriinsamling
Bananlåda Pappersförp.
Bekämpningsmedel Farligt avfall
Bensin Farligt avfall
Bestick av metall Metalls-krot
Betong Deponi
Bilbatteri Farligt avfall, lämnas till ÅVC eller försäljningsställen
Bildäck Lämnas till återförsäljare eller till ÅVC
Bilvårdsprodukter Farligt avfall
Blekmedel Farligt avfall
Blomkruka av plast Grönt kärl
Blomkruka av lera Deponi
Blommor Brunt kärl
Blompapper Pappersförp.
Bläckpatron Farligt avfall/Retur
Blöja Grönt kärl
Bok hård pärm Grönt kärl
Bok mjuk pärm Tidningsinsamling
Brandsläckare (tom) ÅVC eller återförsäljare
Brandvarnare Elektronikavfall
Broschyr Tidningsinsamling
Bröd Brunt kärl
Brödrost Elektronikavfall
Byggs-kum Farligt avfall
Båtfärg Farligt avfall

C

CD-skiva Grönt kärl
CD-fodral av plast Grönt kärl
Cellplast Plastförp.
Cellofan av plast Plastförp.
Chippåse av papper Pappersförp.
Chippåse av plast Plastförp.
Chokladask Pappersförp.
Cigarettask Pappersförp.
Cigarettändare (tom) Grönt kärl
Cigarettändare med gas Farligt avfall
Cykeldel av metall Metalls-krot

D

Dagstidning Tidningsinsamling
Dammsugare Elektronikavfall
Dammsugarpåse Grönt kärl
Dator Elektronikavfall
Diesel Farligt avfall
Diskborste Grönt kärl
Diskmaskin Elektronikavfall
Diskmedelsflaska (tom) Plastförp.
Diskmedelsflaska (ej tom) Farligt avfall
Disktrasa Grönt kärl
Dricksglas (av glas) Deponi
Duk av papper Grönt kärl
Dunk av plast Plastförp.
Däck ÅVC eller återförsäljare

E

Engångsservis i papper Pappersförp.
Engångsservis i plast Plastförp.
Elektriska apparater Elektronikavfall
Elkablar Kabelskrot
Eter Farligt avfall
Eternit Farligt avfall

F

Fem femtisex (5-56 rostlösare) Farligt avfall
Fernissa Farligt avfall
Film Grönt kärl
Fisk Brunt kärl
Flaska av PET Pant
Flaska av glas (ej pant) Glasförp.
Flaska av plast (ej pant) Plastförp.
Fläckborttagningsmedel Farligt avfall
Fogmassa Farligt avfall
Folie av aluminium Metallförp.
Fotogen Farligt avfall
Fotografier Grönt kärl
Fotokemikalier Farligt avfall
Frigolit Plastförp.
Frukt/skal Brunt kärl
Frysbox/frys-kåp Elektronikavfall
Färgburk med fasta eller flytande färgrester Farligt avfall
Fönsterglas Deponi
Fönsterkuvert Grönt kärl
Fönsterputsmedel Farligt avfall

G

Gasoltub Återförsäljare eller ÅVC
Gifter Farligt avfall
Gips ÅVC
Gladpack Plastförp.
Glasburk (utan lock) Glasförp.
Glasflaska (ej pant) Glasförp.
Glasull ÅVC
Glykol Farligt avfall
Glödlampa Elektronikavfall
Golvrengöringsmedel Farligt avfall
Grenar och kvistar Trädgårdsavfall
Grill Metalls-krot
Grön-avfall (från trädgård eller dylikt) Trädgårdsavfall/Kompost

Grönsaksavfall Kompost/
Trädgårdsavfall/Brunt kärl
Gullfiber Deponi
Gummihandske Grönt kärl
Gödningsmedel Farligt avfall

H

Halogenlampa Elektronikavfall
Hink av plast (för livsmedel etc.) Plastförp.
Hundlatrin Grönt kärl
Husgeråd av metall Metalls-krot
Hushållspapper Matavfall
Hydraulolja Farligt avfall
Häftklammer Metalls-krot
Hörselskydd Grönt kärl

I

Impregnerat trä Farligt avfall
Impregneringsmedel Farligt avfall
Inhalator Apotek
Insektsmedel Farligt avfall
Isoleringsmaterial ÅVC

J

Jod Farligt avfall
Jord Trädgårdsavfall
Juicekartong Pappersförp.
Julgran Trädgårdsavfall
Julgransbelysning Elektronikavfall
Julklappspapper Pappersförp.
Järnskrot Metalls-krot

K

K-sprit Farligt avfall
Kabel Kabelskrot
Kaffebryggare Elektronikavfall
Kaffefilter Brunt kärl
Kaffesump Brunt kärl
Kakburk av metall Metallförp.

Kakel Deponi
Kalk Farligt avfall
Kalklösare Farligt avfall
Kamera Elektronikavfall
Kapsyl/lock av metall Metallförp.
Kartongförpackning (mjölk, ägg mm) Pappersförp.
Kassetband Grönt kärl
Kastrull Metalls-krot
Katalog Tidningsinsamling
Kattsand (alla typer) Grönt kärl/
Deponi
Kaustiksoda Farligt avfall
Kaviartub (korken på) Metallförp.
Kemikalier Farligt avfall
Keramik Deponi
Keramikfärger Farligt avfall
Kitt Farligt avfall
Klister Farligt avfall
Klocka Elektronikavfall
Klorin Farligt avfall
Kläder Textilinsamling
Klädgalge Grönt kärl
Knappcells-batteri Batteriinsamling
Kolsyra Farligt avfall
Konservburk av metall Metallförp.
Kontaktlim Farligt avfall
Kontorspapper Tidningsinsamling
Koppartråd Metalls-krot
Kork Grönt kärl
Kretskort Elektronikavfall
Kristallglas Deponi
Krukväxt Kompost/Grönt kärl
Kuvert (ej vadderade) Grönt kärl
Kuvert (vadderade) Pappersförp.
Kvicksilverlampor Farligt avfall
Kvicksilvertermometer Farligt avfall
Kylskåp Elektronikavfall
Kött Brunt kärl

L

Lackfärg Farligt avfall
Lacknafta Farligt avfall
Lampa Elektronikavfall
Lasyr Farligt avfall
Latrin Kontakta renhållning
Leksak av metall Metalls-krot
Leksak av plast Grönt kärl
Leksak med batteri Elektronikavfall
Lerkruka Deponi
Lim Farligt avfall
Linolja Farligt avfall
Lock av metall Metallförp.
Lock av plast Plastförp.
Lut Farligt avfall
Lysrör Elektronikavfall
Låda av papp Pappersförp.
Lågenergilampa Elektronikavfall
Lås Metalls-krot
Läder Grönt kärl
Läkemedel Apotek
Lödkolv Elektonikavfall
Lösningsmedel Farligt avfall
Löv Trädgårdsavfall

M

Maskindiskmedel Farligt avfall
Matlåda av aluminium (engångs) Metallförp.
Matolja ÅVC eller brunt kärl.
Ej i avlopp!
Matrester Brunt kärl
Matta Grönt kärl/Grovavfall
Medicin Apotek
Metallhandtag från hinkar Metallförp.
Metallrör för vitaminer Metallförp.
Metanol Farligt avfall
Mikrovågsugn Elektronikavfall
Mjukplast Plastförp.
Mjölkförpackning rengjord Pappersförp.
Mobiltelefon Elektronikavfall
Motor Metalls-krot
Motorolja Farligt avfall
Mugg av papp (engångs) Pappersförp.
Mugg av plast (engångs) Plastförp.

Mutter Metalls-krot
Myrsyra Farligt avfall
Målarfärg Farligt avfall
Målarsoda Farligt avfall
Möbler Grönt kärl/grovavfall
Mögelmedel Farligt avfall

N

Naftalin Farligt avfall
Nagellack Farligt avfall
Naatronlut Farligt avfall
Neonrör Elektronikavfall
Nickel/kadmiumbatteri Batteriinsamling

O

Ogräsmedel Farligt avfall
Oljefilter Farligt avfall
Oljerester Farligt avfall
Omslagspapper Pappersförp.
Osläckt kalk Farligt avfall
Overheadfilm Grönt kärl

P

Pantbelagda glasflaskor Pant
Pappcylinder (ex. toapappersrulle) Pappersförp.
Pappersblock Tidningsinsamling
Papperspåse (ex. mjöl, godis) Pappersförp.
Papperssäck Pappersförp.
Paraply Metalls-krot
Parfym Farligt avfall
Parfymflaska (tom) Glasförp.
Pennor Grönt kärl
Penseltvätt Farligt avfall
Penslar, tråg och roller, (använda) Farligt avfall
Penslar, tråg och roller, (oanvända) Grönt kärl
Permanentväs-kor Farligt avfall
PET-flaskor Pant
Pizzakartong (ren) Pappersförp.
Plast runt korv, ost, sylt, refill m.m. Plastförp.
Plastfilm (folie) Plastförp.

Plastflaska (schampo, ketchup mm) Plastförp.
Plastic padding härdad Farligt avfall
Plastic padding rest Farligt avfall
Plastleksaker (utan batterier) Grönt kärl/Grovavfall
Plast- pulkor,-stolar Grovavfall
Plastpåse (ex. bärkasse, brödpåse) Plastförp.
Plexiglas Grovavfall
Plywood Träavfall
Plåtburk Metallförp.
Plåtfat Metalls-krot
Polish Farligt avfall
Porslin Deponi
Presentpapper Pappersförp.
Presenning Grovavfall
Proppar Deponi
Propplösare Farligt avfall
Putsmedel Farligt avfall
Pärm Grönt kärl

R

Radergummi Grönt kärl
Radio Elektronikavfall
Rakhyvlar Grönt kärl
Reflex Grönt kärl
Rengöringsmedel Farligt avfall
Rivningsavfall Metalls-krot/ Träavfall/Deponi
Råttgift Farligt avfall
Rödsprit Farligt avfall
Rör av metall Metalls-krot
Rör av plast Grovavfall

S

Servetter (ofärgade) Brunt kärl
Silverputsmedel Farligt avfall
Skaldjur Brunt kärl
Skrivpapper Tidningsinsamling
Skottkär-ra Metalls-krot
Skrivare Elektronikavfall
Skruv Metalls-krot
Skumgummi Grönt kärl/Grovavfall
Sladdar Kabels-krot
Slang, plast Grönt kärl/Grovavfall

Slipers Farligt avfall
Smörjolja,-spray,-fett Farligt avfall
Smörask, pappersdelen Pappersförp.
Smörask, plastdelen Plastförp.
Snusdosa plast Plastförp.
Snusdosa papp Pappersförp.
Soda Farligt avfall
Solarierör Elektronikavfall
Spackel Farligt avfall
Spegelglas Deponi
Spik Metalls-krot
Spillolja Farligt avfall
Spis Elektronikavfall
Spolglans Farligt avfall
Sprayflaska Farligt avfall
Sprit för rengöring Farligt avfall
Stereo Elektronikavfall
Stearinljus Grönt kärl
Stekpanna Metalls-krot
Ståltråd Metalls-krot
Stålull Metalls-krot
Syra Farligt avfall
Säkringar Deponi

T

Takplåt Metalls-krot
Tallrik av papper Pappersförp.
Tallrik av plast Plastförp.
Tallrik av porslin eller glas Deponi
Tangentbord Elektronikavfall
Tapeter Grönt kärl
Tapetklister Farligt avfall
Te Brunt kärl
Tegel ÅVC
Tejp Grönt kärl
Telefon Elektronikavfall
Termometer, kvicksilver Farligt avfall
Termometer, elektronisk Elektronikavfall
Terpentin Farligt avfall
Textilier Grönt kärl/Textilinsamling
Thinner Farligt avfall
Tidning Tidningsinsamling
Tipp-ex Farligt avfall
Tonerkassett Farligt avfall/Retur

Tryckimpregnerat virke Farligt avfall
Trädgårdsavfall Trädgårdsavfall
Trädgårdsmöbel (plast) Grovavfall
Trädgårdsredskap, eldrivna Elektronikavfall
Trädgårdsredskap, motordrivna Metalls-krot
Träskyddsmedel Farligt avfall
T-sprit Farligt avfall
TV-apparat Elektronikavfall
Tvättmaskin Elektronikavfall
Tändstift Deponi
Tändvätska Farligt avfall

U

Ugn Elektronikavfall
Ugnsrengöringsmedel Farligt avfall
Ur Elektronikavfall

V

Vapen Kontakta polisen
Varmluftspistol Elektronikavfall
Verktyg, ej elektriska Metalls-krot
Videoband & fodral Grönt kärl
Vitvaror Elektronikavfall
Virke Träavfall
Värmeljusbehållare Metalls-krot
Växter (inomhus) Kompost/Grönt kärl
Växtgifter Farligt avfall

W

Wellpapp Pappersförp.

Ä

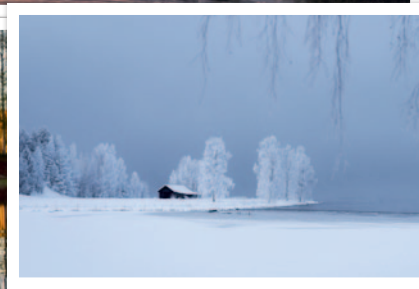
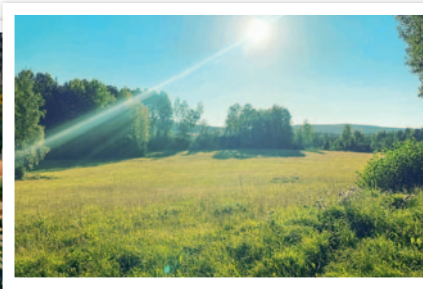
Äggkartong Pappersförp.
Äggska-l Brunt kärl
Ättiksyra Farligt avfall

Ö

Ölburkar Pant/Metallförp.
Öl- och läsktråg Pappersförp.
Öronproppar Grönt kärl

Foton från SuToHaMu

Stora fotot: Inger Axelsson. **Till höger uppifrån och ner:** Marianne Åhman, Roland Seifert, Ylva K Larsson, Ingrid Larsson. **Längst ner från vänster:** Anna-Caisa Rickardsson, Matilda Nilsson, Anders Freeman.

Fritidsbanken®

Fritidsbanken är som ett bibliotek fast med sport- och friluftsprylar. Här kan du låna utrustning för en aktiv fritid, som t.ex. skidor, skridskor, inlines, flytvästar, snowboards och mycket mer. Det är kostnadsfritt och det finns ingen deponerings- eller förseningsavgift. Det finns heller inga böter eller ersättningskrav. Utlåningstiden är 14 dagar.

Kontakt:

Sunne 072 - 207 90 92
Hagfors 070 - 256 64 29
Torsby 070 - 212 99 16
Sysslebäck 070 - 254 82 30
Munkfors 072 - 239 06 77

www.fritidsbanken.se

Tack!

Vi riktar ett stort tack till er som skickat in alla vackra fotografier. I år fick vi in cirka 500 stycken.

För vidare läsning:

www.hsr.se
www.sopor.nu
www.miljönär.se
www.avfallsverige.se
www.humanbridge.se
www.kladbytardagar.se
www.naturskyddsforeningen.se
www.globalamalen.se

Produktion

Miljöalmanackan 2025 är utgiven av Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors kommuner 2024. Grafisk form av Joakim Backlund och tryckt av Ramströms Tryckeri, Sunne